

Technická univerzita v Liberci
Fakulta textilní BS / KKV Prostějov

Seminární práce z předmětu Dějiny oděvní kultury
na téma

Šperk v historických epochách lidstva

Zpracovala: Zuzana Lasáková
2. ročník

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI UNIVERZITNÍ KNIHOVNA	
Přir. č.	2130619
Signat.	B 15020
Kč	

UNIVERZITNÍ KNIHOVNA
TECHNICKÉ UNIVERZITY V LIBERCI

3146180966

Šperky- jejich význam a obliba

Šperky jsou samozřejmě spojovány s dávnověkou touhou po zdobení, která je zřejmě starší než touha po oděvu. Již z nejstarších archeologických nálezů jsou zřetelné stopy po špercích. Neolitická zobrazení představují neoděné ženy, které mají dlouhé visící náhrdelníky a náprsní ozdoby. Materiál k výrobě pravěkých šperků poskytovala sama příroda, jednalo se především o různé lastury, barevná peříčka, zvířecí srst, kosti a zuby, kamínky a plody. I dnes u domorodých kmenů můžeme podobné ozdoby spatřit, plní dvojí funkci- ozdobnou a magickou moc. V dnešní době je představa šperku poněkud jiná. Stejně jako oděv, i on podléhá módním změnám. Mění se především materiály a techniky zhotovení. Také okázalé vystavování šperků podléhá diktátu doby: v některých historických obdobích se jím pyšnili jak ženy stejně tak i muži. Dokonce se vzájemně předháněli v jejich předvádění. Můžeme s nadsázkou říci, že i dnes není nic neobvyklého, zpozorovat muže s náušnicí či řetízkem. Uvidíme co přinese zítřek.

Několik základních pojmů k objasnění šperku.

Agrafa- původně spona k sepnutí jednotlivých částí oděvu. Později se toto slovo přeneslo i na jiné šperky související s oděvem.

Bižutérie- ozdobné předměty z méně vzácných materiálů, jako skla, kovu, méně vzácných kamenů, keramiky, kůže a umělých hmot.

Brož- ozdoba dámských šatů nebo blůz, bývá umístěna u výstřihu. Velmi módní se stala v 19. století. V biedermeieru byly v oblibě brože s polodrahokamy, za Napoleona III zlaté s emailem, secese přinesla bohaté dekorativní tvary.

Condelière- dlouhý řetěz, většinou zlatý, který visel od pásku. Ozdoba 16. století.

Diadém- pásek na hlavě nebo čele z látky nebo kovu, který se nosil jako mužský i ženský šperk již ve starém Orientě. Používalo se ho jako symbolu vládců, zvláště v byzantské říši, milující nádhery, je diadém zdoben stále honosněji. Za Justiniána dostal podobu koruny.

Drahokamy- nerosty vynikající tvrdostí, leskem, barvou, průhledností a vzácností výskytu. Móda hrála při oceňování drahokamů odedávna významnou roli. Ve středověku a v době renesance byly v oblibě především rubín, safír, smaragd a chryzolit. Od času Ludvíka XIV diamant, který je nejdražší. Vyskytuje se ve všech barvách, nejcennější je červený. Drahokamy se dlouho používaly ve své přirozené formě, v nové době se zušlechťují broušením.

Fibule- jeden z nejstarších šperků, špendlík nejrůznějších tvarů, sloužící k sepnutí oděvu. Užívaly ho zejména Řekové a Římané.

Gema- polodrahokam nebo drahokam, na němž je do hloubky nebo reliéfně Vystupující vyrytý obraz, figurální nebo ornamentální.

Granáty- nerosty krystalických břidelic a vyvřelých hornin, ceněné jako drahokamy. Velmi oblíbený je ohnivě červený český granát. Zasazují se do náramků, prstenů, náušnic, náhrdelníků a broží. Nejvíce se nosily v období empíru a biedermeieru.

Halše- středověký název řetězu nošeného na krku.

Hodinky- v 16. století se nosily většinou na řetězu kolem krku a byly velmi Často drahocenné. Móda, která se jich zmocnila, položila důraz Na co nejmenší formát. Opravdu ploché byly ale hodinky až od 18. století. Od té doby se už také nenosí viditelně, ale schované v kabelce. Dnes jsou obvyklým typem hodinky náramkové, přestože se občas objevují jako šperk kapesní hodinky zavěšené na řetězu.

Chatelaine- 1. krátký, široký řetízek k hodinkám, který se nosil k fraku.
2. ve 13. až 16. století označení pro dámský pás z kovových článků na zavěšení klíčů, vějířů, peněženky...

Jantar- pryskyřice fosilních jehličnatých stromů, amorfni, obvykle žluté barvy, různých odstínů. Bývá zelenavý, hnědý, modrý, bílý nebo i bezbarvý. Vyskytuje se zejména na pobřeží Baltického a Severního moře. Od pravěku se používá k výrobě šperků a drobných ozdob, v posledních stoletích se z jantaru zhotovují i kuřácké potřeby.

Kamej- gema s vystupujícím obrazem, zpracovaná z různých vrstev polodrahokamu nebo drahokamu. Nejtemnější vrstvy jsou použity jako podklad a světlejší jako barva reliéfu.

Klípsy- ozdoba uší. Svým jednoduchým zapínáním se staly ve 20. století oblíbenější než náušnice.

Korál- mořský polyp žijící obvykle ve velkých koloniích v teplých mořích. Produkuje vápenitou hmotu červeně, růžově nebo oranžově zbarvenou. Trsy korálů se lámou, třídí a vybrušují. Římané a Galové používaly korálu k ozdobným účelům. Ve starověku sloužily korálové náhrdelníky také jako prostředek k potírání nakažlivých nemocí, ve středověku se z něho především zhotovovaly růžence. Nejhledanější korálové výrobky 20. století pocházejí z Itálie a Japonska.

Medailón- malá oválná ozdoba, zavěšená na stužce nebo řetízku, nejčastěji ze zlata nebo stříbra. Do medailónu se vkládaly fotografie, vlasy blízkých osob... Zvlášť módní se stal v době romantismu.

Náhrdelník- podle nálezů patří k nejstarším a nejoblíbenějším šperkům. Byl zhotovován z nejrůznějších materiálů: kovu, mušlí, zubů, perel... nejdražší náhrdelníky jsou z drahých kovů, vykládané drahokamy. Obliba materiálu se řídila módou.

Náramek- byl odedávna oblíbenou ozdobou mužů i žen. Nosil se kolem zápěstí nebo nadloktí. Od 12. století se stal výhradně ozdobou žen.

Náušnice- ozdoba zavěšená do propíchnutých uší. Bývají zhotoveny z různých materiálů, především však ze zlata a stříbra. Původně byly náušnice především ozdobou mužů, později se tento šperk udržel pouze u pirátů a námořníků a náušnice se staly důležitým doplňkem v dámské módě.

Páteříček- ozdobný růženec na pásku, často zdobený drahými kameny. Nosily jej ženy od 14. století.

Pektorál- bohatě zdobená náprsní spona pláště, později vůbec drahý šperk, nošený na prsou. Od 13. století zlatý nebo stříbrný náprsní kříž katolických hodnostářů s ostatky svatých.

Perly- bílá, neprůhledná zrnka s duhovým leskem. Vznikají uvnitř těla některých lasturovců, zejména perlorodek. Mohou mít nádech do modra, růžova, žluta a někdy se naleznou i perly skoro černé. Jejich cena je velmi nestejná- závisí na barvě, tvaru a velikosti.

Přívěsek- malé ozdoby z kovu, porcelánu, slonoviny apod., které byly zavěšeny na řetízcích pánských hodinek. Nosily se zvláště v 18. století a v letech 1850-1900.

Řetěz- oblíbená ozdoba mužů v 16. století. Na těžkých, masivních řetězech měli často zavěšeny řády.

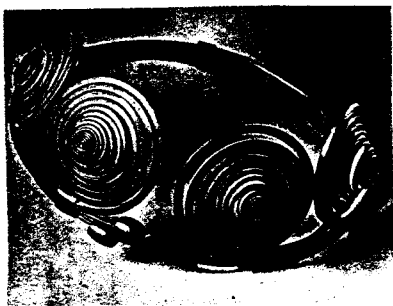
Věnec- dívčí a panenská ozdoba hlavy od 14. století. Byly prosté z živých, papírových nebo voskových květů, ale i z perel a drahých kamenů.

Šperky v různých historických epochách lidstva

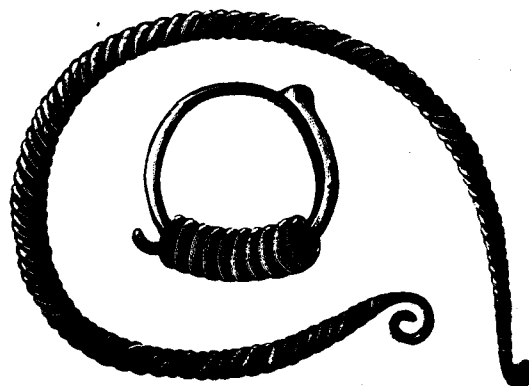
Doba pravěká

Z mnoha vykopávek nejen na našem území je jasné, že touha po ozdobě je snad stará jak samo lidstvo. Už na konci mladší doby kamenné, i když ještě nejde o dobu měděnou, se vyskytují ozdobné předměty z mědi. Na naše území se dostaly obchodními cestami. Sama měď však byla příliš měkká. S cínem však dávala mnohem tvrdší slitinu- bronz. Od toho je odvozen i celý název tohoto období- doba bronzová. Tato doba přinesla nové možnosti výroby nástrojů, zbraní a hlavně ozdobných předmětů. Dochovaly se masivní náramky na ruce i nohy, nákrčníky, jehlice na spínání šatů, náušnice. Jako materiálu se používalo i korálků z jantaru či sopečného skla.

Doba železná již přináší určitou šperkovou diferenciaci obyvatelstva. Přepychové a výjimečně krásné předměty dokazují nejen umělecké mistrovství řemeslníků, ale i nadřazené postavení mimořádně bohatých náčelníků nebo vládců, kteří tyto předměty používali.

Ozdobný nákrčník z mladší doby bronzové.

Náramek a prsten slezskoplatěnické kultury.

Egypt- ve stínu majestátních pyramid

Šperky starověkého Egypta vynikají dokonalým řemeslným zpracováním, zajímavými stylizovanými tvary a živou barevností. Oblíbeným prvkem se stal brouk zvaný skarabeus. Byl symbolem síly valící po obloze sluneční kouli, stal se symbolem nesmrtelnosti a byl považován i za amulet pro štěstí. Najdeme jej proto na mnoha špercích: navlečený na náhrdelníku, náramků, vsazený do prstenů. Tyto prsteny se skarabem sloužily též jako první pečetidla.

Šperk byl opravdu dokonalou součástí oděvu. Nejnápadnějším šperkem zdobícím hrdlo byl kruhový náhrdelník sestavený z mnoha řad barevných korálků, takže tvořil určitý kruhový „límeč“. Tento náhrdelník zdobil muže i ženy vyšší společenské třídy.

Právo nosit šperky měl původně pouze faraon a jeho žena, neboť zlato bylo považováno za maso slunce a symbolizovalo věčnost. Ale i přesto nebyl Egypt na rozmanitost druhů šperků vůbec chudý. Vyráběly se prsteny, brože, náušnice, fajáns, náramky, čelenky i nákotníčky, ty však byly pouze výsadou žen. Starověcí zlatníci používali všechny známé techniky: cizetování, rytí i tepání, zachází se vzácnými kameny i jejich náhražkami. Po stránce technické ani výtvarné nebylo jejich dílo nikdy předstíženo a položilo základy dnešnímu šperku.

Babylón

V tomto nádherném městě obezděném trojitými hradbami o délce 90 km vznikaly velice charakteristické šperky s motivem růžice- sedmikrásky. Obvyklé byly náušnice, náramky a čelenky.

Prsten s motivem sedmikrásky

Kréta a Mykény

Zdejší klenotníci vynikali dokonalým zpracováním svých děl, zdobily zlato i drahé kamení rytím a tepáním. Z této doby se dochovalo poselství o prstenech, náhrdelnících, náušnicích, ale i o diadéměch, sponách, zlatých přívěscích a jehlicích zdobících účes i šat. Oblíbeným šperkem byl široký kruh se spirálovým dekorem.

Řecko

Zde byl šperk převážně záležitostí žen. Mužům na ozdobu sloužila zbroj nebo jen obroučka v pěstěných vlasech či spony na oděvu nebo opasku. Vážení muži nosili pečetní prsten. Ženy však užívaly šperky v celé kráse jejich mistrovského provedení. Objevují se náramky na zápěstí i na ozdobu paže vysoko nad loktem, kroužky zdobící nohu nad kotníkem, jednoduché i složité náramky a prsteny měly nejčastěji tvar hada či spirály. Had byl totiž symbolem plodnosti. Náušnice měly většinou oblíbený tvar kroužků, někdy si na ně ženy zavěšovaly jako amulety malé figurky zvířat. Dále jsou zde používány jehlice ze zlata i slonoviny a spony k sepínání oděvů. Ženy mají možnost ukládat si své šperky do speciálních skříněk- šperkovnic.

Etruskové

Jejich díla měly charakter šperku řeckého. Byly reliéfně zdobeny- zdobená fibule, a používalo se jich především ke spínání oděvu. Oblíbená zde byla granulace a motivy klikatek.

Starověký Řím

Římští zlatníci byli skutečnými mistry. Přesvědčují nás o tom zlaté a stříbrné prsteny, pásy, zlaté náramky ve tvaru hada nebo sestavené z dutých zlatých polokoulí. Novinkou byl kruhový zlatý medailon. Oblíbené techniky byly granulace, filigrán a především glyptika. Tato technika řezání do drahých kamenů našla své uplatnění především na pečetních prstenech a kamejích. Pro vytvoření kameje se užívaly polodrahokamy s barevně odlišnými vrstvami. Světlejší vrstva byla vybroušena do vystouplého reliéfu, který se barevně odlišoval od spodního tmavšího podkladu. Oblíbené byly i perly a mořské korály. Módní novinkou byly skleněné šperky „tisíce květů“. Vyráběly se tak, že se do horké skloviny zatavovaly tyčinky barevného skla, které vytvářely složité vzory. Této techniky se užívalo k výrobě barevných „perel“ a náramků.

Byzanc- druhý Řím

Šperků se zde užívalo jako cenných doplňků šatstva. Zhotovují se řetězy, korunky, prsteny ze zlata a drahých kamenů, čelenky, náušnice, ozdobné spony, šperky z polodrahokamů, slonoviny, perel i barevného emailu. To vše se stalo pro západní Evropu nedostižným vzorem.

Pozdní doba římská a doba stěhování národů

Zde sloužily šperky nejen k ozdobě šatu civilního, ale i válečného. Na oděvních sponách, špercích, stejně jako na ozdobném zpracování zbraní je možné sledovat ve složitých dekorativních motivech nejen dovednost jemného zpracování kovů, ale i vliv různých pohanských kultů a mytických symbolů. Vznikají především fibule, sponky, přezky a šperky ve tvaru terčů či stylizovaných zvířecích hlav. Šperky jsou opět dokonale technicky zpracované, využívá se rytí, granulace a drahých kamenů. Vzniká nová technika zlatnictví – skelná inkrustace a email. Šperkaři využívají všech zlatnických technik zároveň. Nejkrásnějšími a přepychovými šperky se pyšní především lombardové. V Evropě převládá tendence jednodušších bronzových šperků s bohatě proplétaným ornamentem, navazující na dobu bronzovou.

Lombardské náhrdelníky ze 7. století

Velkomoravská říše

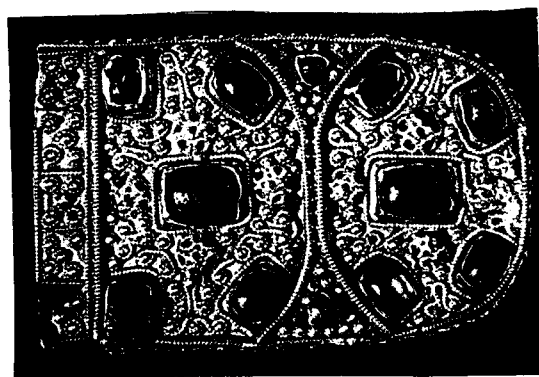
Kontakty Velkomoravské říše s Byzancí podnítily rozvoj nových technik i nových tvarů stříbrných a zlatých šperků a oděvních ozdob. Ty dokazují vysokou úroveň zpracování kovů a zároveň prozrazují zálibu našich předků ve zdobnosti. Šperky nosili s oblibou muži i ženy, pokud si je mohli dovolit. Ozdoby i zde sloužily jako znak sociálního postavení ve společnosti. Je patrná obliba v gombících- kulovitých knoflících s výrazným očkem, které byly doslova malými skvosty. Sloužily k zapínání kabátů a patrně i jako efektní ozdoba našitá na oděv pod krkem. Tepané ornamenty vychází ze stylizované podoby rostlin nebo zvířat.

Náušnice z tohoto období dokazují tvarovou rozmanitost i množství používaných technik- kovotepectví, lisování, techniky jemného filigránu a granulace. Staroslovanské náušnice hroznovité, košíčkovité, měsíčkovité, bubínkovité a sloupové. Stejně nádherné a nápadité byly prsteny a spony. Speciální pozornost byla věnována nákončím- kovovému zakončení kožených opasek. Bývala ze železa, bronzu nebo stříbra ornamentálně zdobena.

Obliba šperků zdobených jemnou granulací a filigránem nekončí zánikem Velkomoravské říše, ale přežívá i v dalším století.

Šperky ze slovanských hrobů
(9. století n. l.)

Stříbrné nákončí zdobené zlatým filigránem a polodrahokamy

Románská doba

Zde opět nosili šperky se stejnou oblibou jak ženy tak i muži. Ozdobné spony se uplatňovaly především na pláštích. Prsteny žen i mužů byly velmi rozmanité. Vedle prstenů spletených z několika kovových pramenů se dochovaly prsteny zdobené drahými kameny i prsteny se štítkem, na němž najdeme podobné ornamenty jako na románské architektuře. Náhrdelníky jsou tvořeny z kovových filigránsky zpracovaných dutých kuliček. Často je mezi nimi i jantar. Cenný severský jantar plnil na šperku vedle ozdobné funkce i mnohem důležitější funkci- magickou. Měl chránit nositele před neštěstím a chorobami- o ty nebyla ve středověku nouze.

Gotika

Čím jednodušší byly šaty v této době, tím významnější úlohu měly ozdoby a doplňky. Opasek patřil mezi cenné doplňky u mužů i žen. Podle zámožnosti nositele byl kožený pás zdoben kovovými tepanými terčíky, emailovými ozdobami i vsazenými polodrahokamy.

Umělecké mistrovství středověkých výrobců šperků prokazuje různě zdobené kovové spony spínající plášť i kovové čelenky. Diadém- zlatá nebo stříbrná obroučka zdobená perlami nebo drahými kameny však byla dostupná pouze dcerám nejvyšších feudálů. Na odhaleném hrdle vznikl žádaný prostor na šperky. Ženy se však nespokojily s tradičním náhrdelníkem. Módu ovládly ozdoby nejen viditelné, ale i slyšitelné: rolničky a zvonky, které se nosily zavěšené kolem pasu, lemovaly rukávy a někdy i výstřih.

Z tradičnějších šperků jmenujme zlaté vínky, třpytivé diadémy zdobící hlavy svobodných dívek, prsteny, náramky, náušnice, růžence, těžké zlaté náhrdelníky s přívěšky. V této době se však považoval za cennější než šperky, drahý stříhaný samet s doplňky výšivek a kožešin.

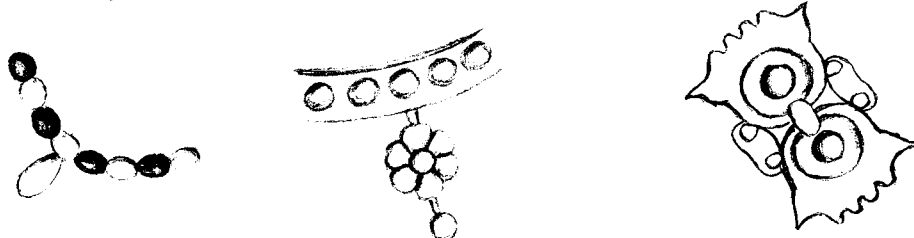
Portrét Marie Burgundské- zlatý náhrdelník a brož zdobící hečin

Rolníčky zavěšené na opasku.

Renesance

Stejně jako šaty byly nákladné i šperky a ozdoby. Nejoblíbenější byly perly, zdobící čelenky i síčky na upevňování vlasů, do nichž se také vlétaly šňůry perel a korálů. Ty dodávaly vyholenému čelu určitou impozantnost. Perly se našívají na čepce z hedvábných látek, dokonce i na samotný oděv. Vedle oblíbených perlových náhrdelníků, které můžeme obdivovat na řadě renesančních portrétů, zdobí výstřihy masivní zlaté řetězy. Najdeme je i u mužů- jako odznak bohatství a společenské úspěšnosti, nosily na nich přivěšené řády. V 16. století se poprvé objevily hodinky. Móda si oblíbila co nejmenší formát, takže se nosily jako drahocenný doplněk na řetězu kolem krku.

Detaily částí renesančních šperků

Španělský manýrismus

Stejně majestátní schránku jako šperk představoval šat. Byl celý z drahocenných sametů, vyšit zlatými a stříbrnými nitěmi, posázen drahokamy a perlami. Byl doplněn zlatými řetězy a pasy, které s oděvem do značné míry splývají. Na živůtcích se nosily páteřníčky- křížky s drahokamy, rubíny, acháty, drahými korály. Nejcennější byly z křišťálu, perel a diamantů zasazených ve zlatě. Zdůrazňovaly jakýsi manifest víry a bohatství. Navěšovaly se na ně prsteny, knoflíky, drahé kameny.

Celkově tato doba vyznačuje značnou přezdobeností.

Baroko

Nová forma účesů i dekolty poskytly místo pro uplatnění ozdob a šperků. Oblíbené perly najdeme téměř na každém portrétu barokní dámy. Šňůry perel zdobí hrdla i účesy, perly se používají na náramky, náušnice i prsteny. Mohutné prsteny jsou nošeny na ukazováčcích a stavěny na obdiv, dokonce se nosily i přes rukavičky. Opět zde mezi drahocenné doplňky patřily i hodinky zavěšené na řetízku. Nachází zde velkou oblibu výroba skleněné bižuterie a šperky z českých granátů.

Perly, v době baroka velmi oblíbené, zdobí vlasy dámy, náušnice i krk. I kolem výstřihu jsou našity jednotlivé řady perel.

Rokoko

Nádhera vyšívaných brokátů a pestrého hedvábí byla opět zvyšována oblíbenými perlami, zlatými řetězy a drahokamy. Nejoblíbenějším drahokamem byl diamant- králův oblíbený. Ženy zdobily šněrování živůtků drahými přívěsky, muži své kabátce a vesty ozdobnými knoflíky.

Nejznámějším znakem této doby jsou bezesporu velmi složité a dekorativní účesy, většinou ve formě paruk. I ty se zdobily šňůrami perel, ale i oblíbenými květinami, pštosím peřím, krajkami, stuhami a ozdobnými jehlicemi. Velmi oblíbené bylo zdobit i boty překrásnými sponami s drahými kameny.

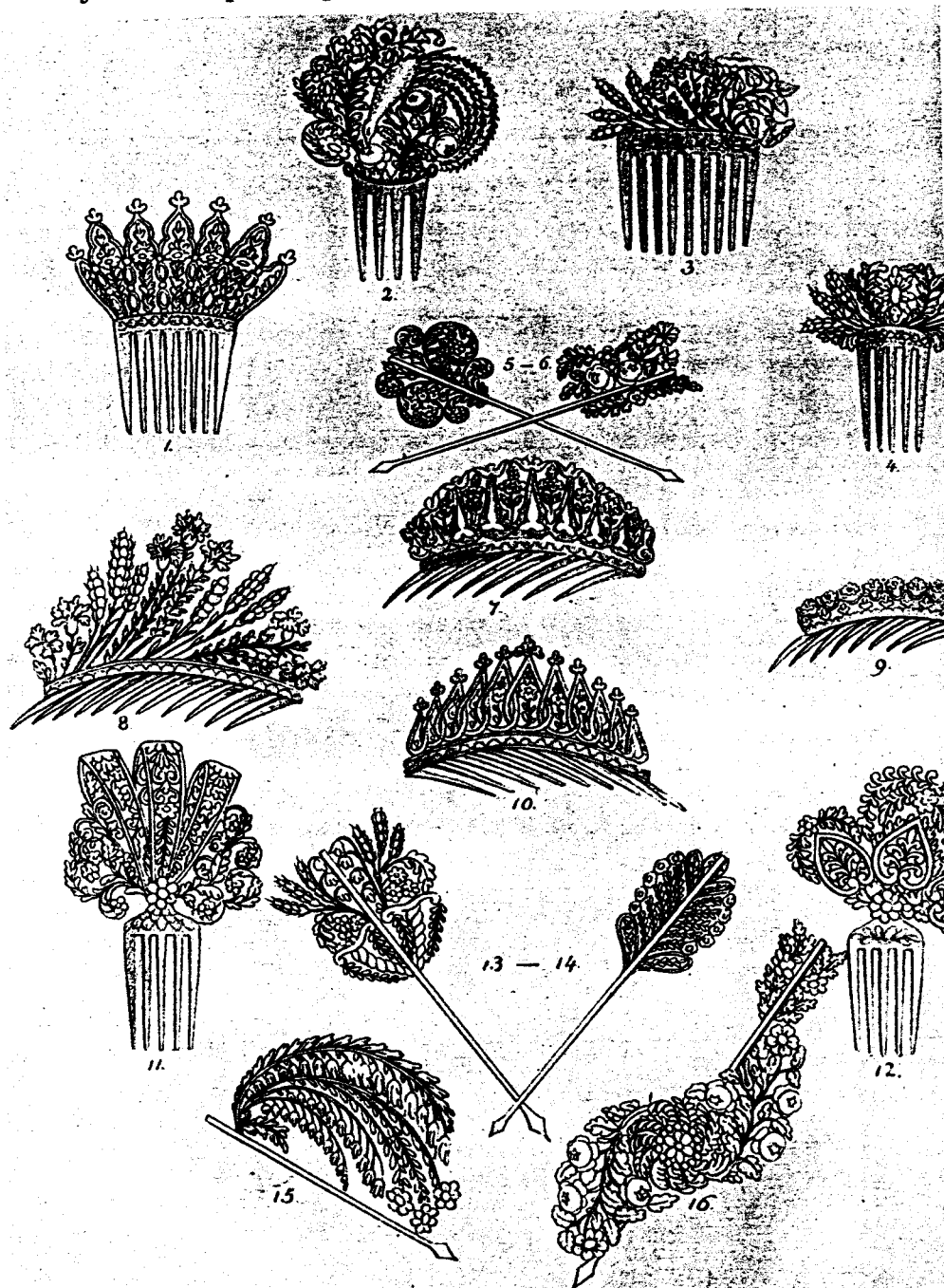
Empír

Šperky se stávají opět středem zájmu. Jako vše v této době, tak i šperky jsou ovlivněny do značné míry antikou. Velkou oblibu mají originální antické kameje, ale i imitace drahých kamenů či umělé perly. Nosily se náramky na ruku i nohu, prsteny, náhrdelníky mnohokrát obtočené kolem krku, náušnice s bohatými závěsy a diadémy.

Biedermeier

I zde se s velkou oblibou ženy zdobí šperky. Jde především o perly, náhrdelníky, řetězy s rozmanitými přívěsky, dlouhé náušnice, brože, nápadné náramky, zlatá šperky jimiž se zdobí účesy, posléze diadémy, ozdobné hřebeny a jehlice. Uvolnil se prostor pro novou ozdobu- medailón. Často byl zavěšený na sametce, někdy v sobě skrýval miniaturní fotografii nebo dokonce kadeř vlasů či jinou relikvii romantické módy.

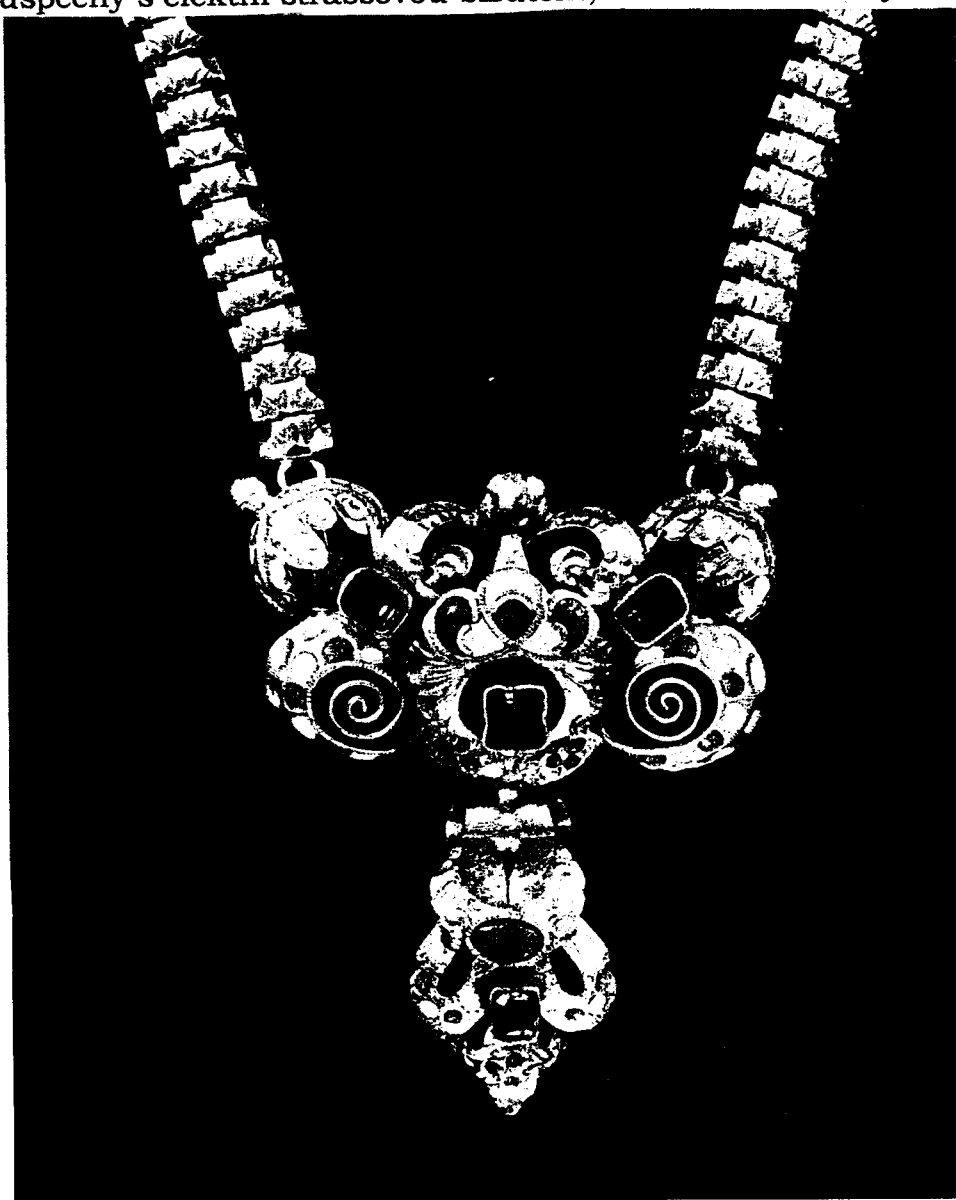
Nenosily se však pouze pravé šperky, rozmohla se tvorba napodobenin.

Z módního časopisu kolem roku 1832. Ozdobné jehlice a bohatě zdobené hřebínky.

Druhé rokoko a doba krinolín

Toto období imitace do značné míry ovlivnilo i užité umění. Kromě pravých šperků byly stále oblíbenější imitace. Strojově vyráběné předměty předstíraly náročnou ruční práci, materiály synteticky vyrobené napodobovaly vzácné materiály přírodní. Vzácná želvovina byla nahrazována celuloidem, vybrušované sklo připomínalo brilianty. Vídeňský klenotník Josef von Strass slaví úspěchy s efektní strassovou bižutérií, které se ostatně vyrábí dodnes.

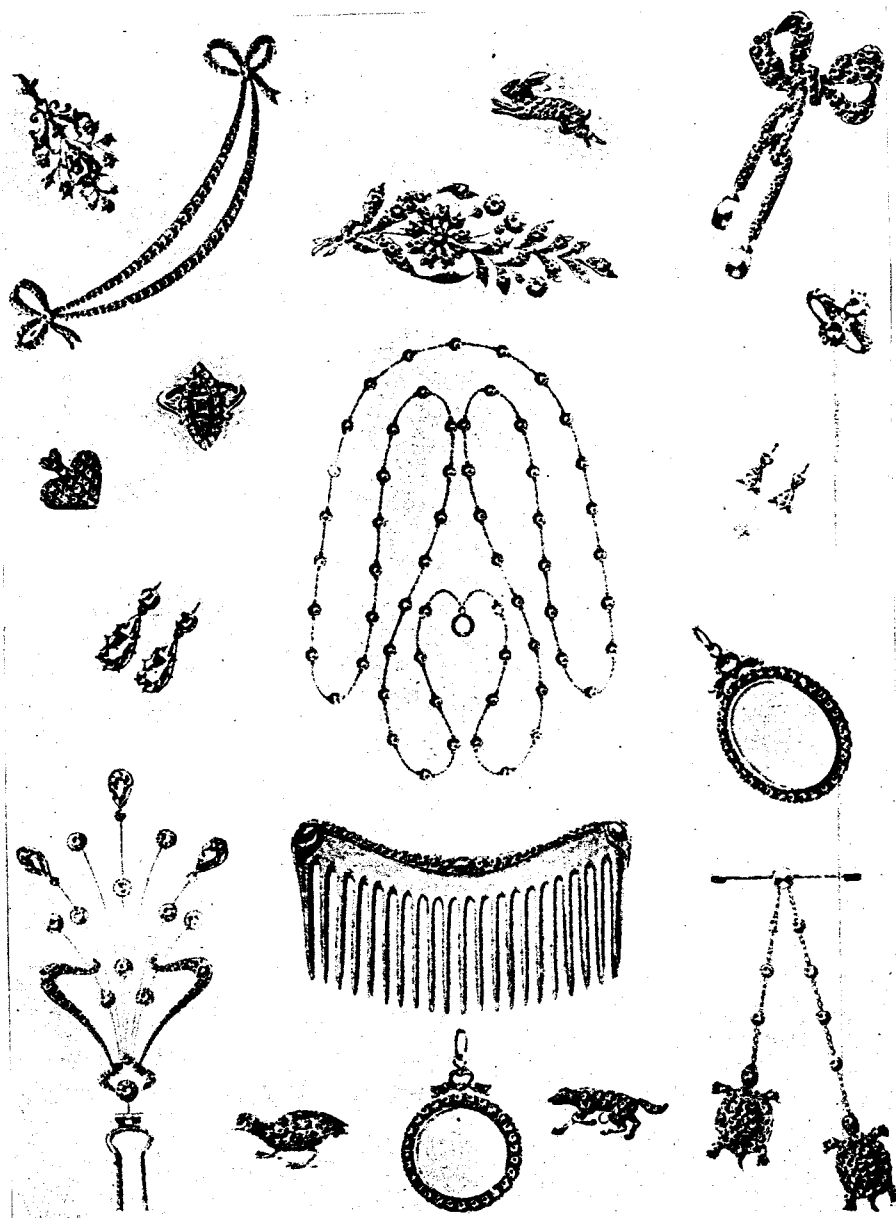

Přívěšek z dutého zlata na jemně členěném řetízku. Kolem 1870. Přívěšek je zdoben bílým a světle modrým emailem s červenými a zelenými kameny.

Secese

Toto krásné období promenád rozehrálo přírodní motivy zcela novým rytmem. Vytvořilo z nich stylizovaný ornament. Nádherně se proplétající motivy rostli vtisky tomuto období nepřehlédnutelný charakter. Snad nejkrásnějším a nejslavnějším šperkem tohoto období je pověstný hadí náramek Sarah Bernhardtové. Had obepínající v několika závitech zápěstí je řetízkem spojený s prstenem ve tvaru menšího hada. Podle Muchova návrhu jej realizoval umělecký zlatník Fouquet, materiálem bylo zlato, opály, rubíny a diamanty. Krásným příkladem secesního šperku je i náhrdelník z českého seriálu se stejným názvem.

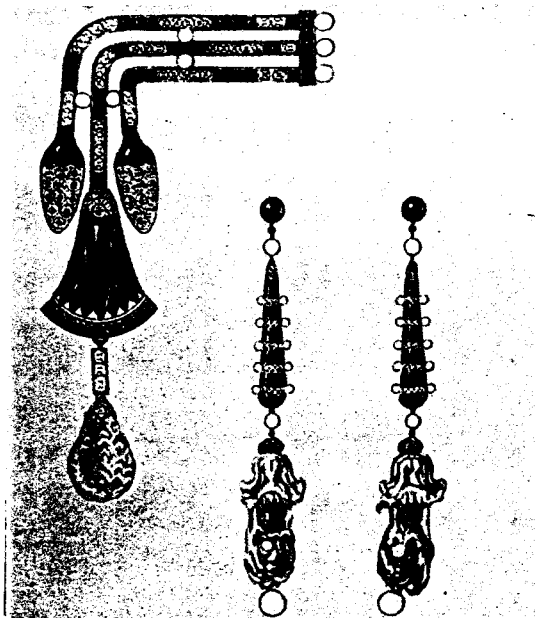
Hadí náramek

Z módního časopisu z konce 19. století:
návrhy na různé šperky a ozdoby do vlasů.

20. a 30. léta 20. století

Šperky 20. a 30. let představují svými rozměry malá, ale stylovou čistotou velká díla mistrů Art Deco. Jejich elegance je nadčasová. Nový styl jednoduchých dámských šatů s výrazným dekoltem a odhalenými pažemi poskytl šperkům skvělé uplatnění. Také objevení Tutanchamónovy hrobky roku 1922 přineslo do světa šperku novou formulaci. Po paži se vinuly náramky ve tvaru hadů, šperky plně využívaly kombinaci kovů a barevných materiálů jako byl onyx, lapis lazuri, achát, korál, nefrit, černý jantar, želvovina... Novinkou mezi šperky byly oboustranné skřipce- klipsy. Používaly se k upevnění lehkých dlouhých šál nebo sloužily jako ozdobné spony a brože. Mistrovskými díly se však staly i malé krabičky a vykládaná cigaretová pouzdra, neboť cigareta kouřená v dlouhé ozdobné špičce se stala symbolem emancipované dámy.

Šperky 30. let na nichž jsou patrné vlivy egyptské ornamentaliky

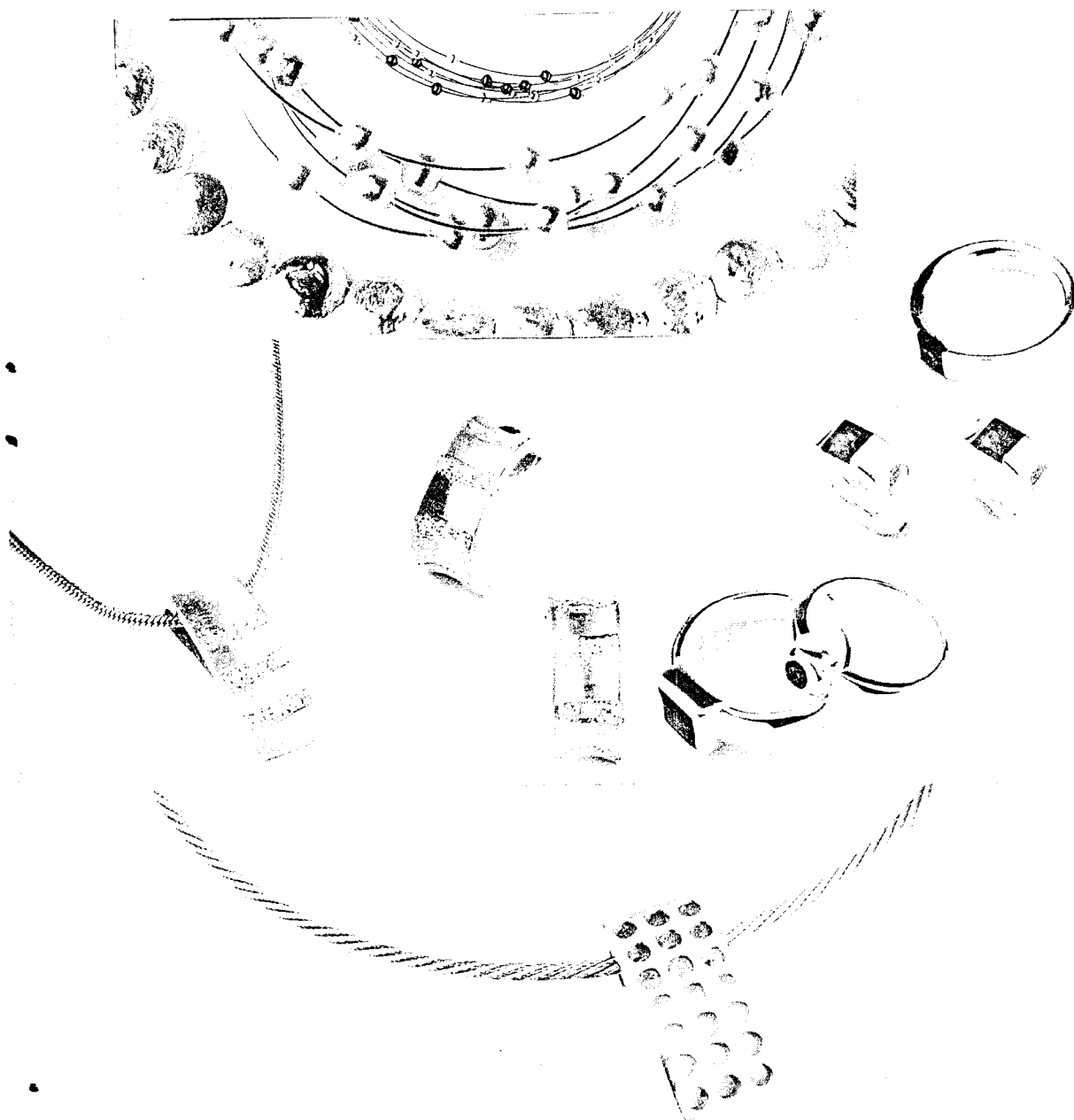
2. polovina 20. století

V tomto pestrém období se objevují snad všechny typy šperků. Ať už jde o náhrdelníky, náramky, náušnice, řetízky, hodinky či prsteny, všelijakých tvarů a materiálů. Uplatňuje se zlato a drahé kameny stejně tak, jako syntetické perly či dokonce umělá hmota. Vše záleželo na osobním vkusu nositele a hlavně na představitivosti a dovednosti návrhářů a výrobců. Opět se s velkou oblibou nosí perlové náhrdelníky, což nám dokazuje hrdlo Jacki Kennedyové nebo princezny Diany. Zlaté a stříbrné šperky oplývají nádhernými tvary a zpracováním. Objevují se doposud netradiční materiály jako dlouho zapomenutá měď, chirurgická ocel či chróm.

Jistě zajímavé ozdoby, zcela netradičních tvarů a materiálů používaly členové punk stylu. Jejich móda byla symbolem protestu vůči světu. Zavírací špendlíky spínající roztržené části oděvu, náušnice v uchu mužů, místo náhrdelníků- zavěšená žiletka, místo náramků kovové řetězy. Žiletky

punkerů se za čas objevily v drahém provedení za výlohami klenotnických obchodů. Také symbolické zavírací špendlíky bylo možné zakoupit v drahém provedení jako šperk. Punkerů na toto gesto reagovali nošením psích obojků.

Je zcela zajímavé dívat se kolem sebe na to čím se dnešní lidé zdobí. Někdy to opravdu jsou docela extravagantní kreace až k pousmání, jindy se jedná o zcela nádherný a vkusný šperk. Záleží opravdu jen na vlastním vkusu nositelů a samozřejmě na financích.

Ukázky moderních šperků konce 20. století.